

Шановні

Представники й представниці Європарламенту

Представники й представниці DG NEAR

Представники й представниці DG EEAS

Представники й представниці DG JUST

Представники й представниці комітету FEMM

Представники й представниці Представництва Європейського Союзу в Україні

Робоча група Європейської комісії з питань рівності

Ми, українські та міжнародні організації громадянського суспільства (ОГС), що підписалися нижче, закликаємо Європейську Комісію та Європейський Парламент підтримати залучення громадянського суспільства та впровадження гендерно чутливого підходу та принципів до відновлення України, яке відповідатиме європейським стандартам.

Співпраця між Європейським Союзом (ЄС) та Україною почалася у грудні 1991 року, коли Європейський Союз офіційно визнав незалежність України. Ще в 1993 році країна проголосила інтеграцію до ЄС одним із головних завдань зовнішньої політики. Останній забезпечує імплементацію законодавства ЄС і *acquis communautaire*, включно з положеннями про гендерну рівність і захисту прав жінок.

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року змусило велику кількість людей залишити країну. Приблизно [8,1 мільйона біженців виїхали з України до ЄС](#), причому приблизно 90% біженців – жінки та діти. Ще [7,1 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами в Україні](#), включно з жінками та дітьми, які потребують медичної та психічної допомоги, можливостей працевлаштування, належного шкільного навчання для дітей, житла та захисту від сексуального та гендерного насильства. Ситуація ускладнюється зростанням консервативних настроїв, посиленням «традиційних» гендерних ролей, виключенням жінок із процесу прийняття рішень і переговорів, а також зменшенням видимості та медіапредставництва жінок-військовослужбовець та експерток.

5 травня 2022 року Європейський Парламент прийняв резолюцію [«Вплив війни проти України на жінок» \(2022/2633\(RSP\)\)](#). Серед інших заяв він рішуче засудив незаконну, неспровоковану та невиправдану військову агресію Росії проти України, вторгнення в країну та воєнні злочини, вчинені російськими солдатами проти цивільного населення, включаючи жінок і дівчат. Це передбачає, що ЄС має працювати над швидким наданням Україні статусу кандидата на членство в ЄС відповідно до статті 49 ДЄС і водночас

продовжувати працювати над інтеграцією України в єдиний ринок ЄС відповідно до Угоди про асоціацію з метою належного захисту українських жінок та дівчат.

Тому передусім хочемо подякувати вам за підтримку, яку ЄС надає Україні у протидії повномасштабній агресії Росії. Водночас важливо підкреслити, що, лише об'єднавши наші зусилля та вживаючи негайних заходів, ми можемо забезпечити ефективне включення гендерно чутливого підходу до відновлення України та її вступу до ЄС.

Українські ОГС завжди відігравали важливу роль у відстоюванні верховенства права та демократичних цінностей як основи шляху розвитку України. Під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну українські ОГС одними з перших відповіли на виклики, з якими стикаються жінки та діти. Разом із союзниками вони активно сприяли стійкості України, відіграючи провідну роль у гуманітарному реагуванні, підтримуючи найбільш уразливі групи населення та зміцнюючи демократичні позиції України.

Попри те, що війна триває, Україна демонструє безпрецедентну силу та проактивність в ініціюванні та керуванні процесом відновлення. Ми вважаємо, що він має бути інклюзивним, справедливим і гарантувати гендерну рівність та повагу до прав людини, включаючи політичні, економічні, соціальні та культурні права. Відновлення повинно принести користь усім, і жодна частина суспільства не повинна залишатися осторонь: нерівності мають бути усунені та зменшені в ході розробки та реалізації плану відновлення України.

Щоб забезпечити включення гендерно чутливого підходу до відновлення України, ми закликаємо Європейську комісію та Європейський парламент вжити таких заходів:

1. Запровадити видиму та ефективну гендерно чутливу програму в процесі вступу країни до ЄС і документах на всіх етапах і рівнях.
2. Взяти до уваги гендерно чутливий підхід, працюючи над першим щорічним звітом Європейської Комісії про Україну як країну-кандидата на вступ до ЄС, який буде опубліковано у жовтні 2023 року.
3. Взяти до уваги вплив російського повномасштабного вторгнення в Україну та виклики, з якими можуть зіткнутися жінки як в Україні, так і в країнах-членах ЄС внаслідок російської агресії, готуючи [Директиву Європейського Парламенту та Ради щодо боротьби з насильством проти жінок і домашнього насильства](#).
4. Включити гендерну складову під час формування бюджету ЄС на 2024 рік, зокрема щодо питань вступу України до ЄС та процесу відновлення та реконструкції.
5. Вимагати та політично підтримувати повну, рівноправну та значущу участь жінок у всіх етапах процесів відновлення та реконструкції в Україні відповідно до [Національного плану дій щодо імплементації Резолюції Ради Безпеки ООН 1325](#)

“Жінки, Мир, Безпека” до 2025 року з метою забезпечити включення питань гендерної рівності та прав жінок в процесі миробудування.

6. Забезпечити дотримання гендерних квот та гендерно чутливих принципів усіма національними зацікавленими сторонами, залученими до вступу України до ЄС, а також процесів відновлення та реконструкції.
7. Ініціювати та підтримувати спеціальну платформу фінансування для українських ОГС, особливо тих, які працюють з жінками та дітьми, забезпечують психологічну реабілітацію військовослужбовців і військовослужбовиць та працюють з постраждалими від гендерно зумовленого насильства – зокрема, передбачити фінансування місцевих ОГС та громадських ініціатив у бюджеті ЄС на 2024 рік.
8. Активно взаємодіяти з українськими та міжнародними ОГС, які працюють в Україні з питань гендерної рівності та захисту і просування прав жінок, у загальному процесі прийняття рішень ЄС щодо відбудови України та в розробці ключових документів (таких як План відновлення України).
9. Сприяти постійній взаємодії на високому рівні органів влади України з громадянським суспільством та експерт(к)ами, які працюють над питаннями гендерної рівності та захисту прав жінок в рамках розробки національних планів, політик та стратегій відновлення. А також забезпечувати їхню участь і лідерство в усіх аспектах миробудування, безпеки та відновлення на рівні як місцевих громад, так і на національному рівні.
10. Включити гендерно чутливий підхід до реконструкції зруйнованої соціальної інфраструктури України (в тому числі, інфраструктури освіти та охорони здоров'я) з метою забезпечення доступу до якісних послуг та можливостей розвитку для найширших верств суспільства, особливо для вразливих та маргіналізованих груп (жінок, ЛГБТК+ людей, етнічних меншин).

Заздалегідь дякуємо за врахування наших рекомендацій. Ми з нетерпінням чекаємо на подальшу співпрацю та співпрацю з вищезазначених питань і прагнемо сприяти їх успішній реалізації.

Цей лист підготували представниці таких організацій громадянського суспільства в Україні:

Фонд Гайнріха Бьоля, Бюро Київ-Україна

ГО Дівчата

ГО Жіноча Ліга

Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»

Будь ласка, заповніть дані цієї форми, якщо Ви та/або ГО, яку Ви представляєте, бажаєте долучитися до підписання відкритого листа від представниць українського громадянського суспільства адресованого представницям різних владних структур в ЄС.

Форму необхідно заповнити керівни_ці ГО, або уповноваженій особі, яка представляє організацію: <https://bit.ly/414IkWQ>